

V I Lenin

Proletariatets kamp och bourgeoisins servilitet

Uppror och väpnade barrikadstrider i Lodz – blodbad i Ivanovo-Vosnesensk – generalstrejker och skottlossning mot arbetare i Warszawa och Odessa – ett skymfligt slut på komedin med zemstvodelegationen – det är de viktigaste politiska händelserna under den gångna veckan. Läger man till detta de i Genève-tidningarna i dag (den 28 [15] juni) publicerade meddelandena om bondeoroligheter i kretsen Lebedin i Charkov-guvernamentet, om att fem herrgårdar förstörts och att trupper sänts dit, så återspeglas i händelserna under en veckas tid det karakteristiska hos alla grundläggande samhällsliga krafter, vilka nu under revolutionen framträder så öppet och tydligt.

Proletariatet befinner sig i ständig upphetsning, särskilt efter den 22 (9) januari; det unnar inte fienden ett enda lugnt ögonblick, går företrädesvis till angrepp i form av strejker, undviker direkta sammandrabbningar med tsarismens beväpnade makt och förbereder sina styrkor för det stora avgörande slaget. I de industriellt mest utvecklade områdena, där arbetarna är bäst politiskt skolade, där till det ekonomiska och allmänt politiska förtrycket också det nationella förtrycket sällar sig, uppträder tsarismens polis och militär särskilt utmanande, de rent av provocerar arbetarna. Och arbetarna, även de som inte är förberedda till kamp, även de som till en början endast inskränkte sig till defensiv, visar oss som proletariatet i Lodz inte endast ett nytt exempel på revolutionär entusiasm och hjältemod, utan också högre kampformer. Deras beväpning är ännu bristfällig, ytterst bristfällig, deras uppror är fortfarande sporadiskt, ännu fattas förbindelsen med den allmänna rörelsen, och ändå tar de ett steg framåt, de fyller med oerhörd snabbhet stadens gator med dussintals barrikader, tillfogar tsarismens trupper allvarliga förluster och försvarar sig förtvivlat i en del hus. Det väpnade upproret växer både på djupet och på bredden. Tsarbödlarnas nya offer – i Lodz har omkring 2.000 personer dödats och sårats – tänder hos nya tiotusentals och hundratusentals medborgare ett flammande hat mot det fördömda självhärskardömet. De nya väpnade striderna visar allt påtagligare att folkets avgörande väpnade slutkamp mot tsarismens väpnade krafter är oundviklig. Ur de enskilda utbrotten framträder allt tydligare bilden av en i hela Ryssland uppflammande brand. Den proletära kampen sprider sig till nya, helt efterblivna områden, och tsarlakejernas iver kommer revolutionen tillgodo, emedan den förvandlar de ekonomiska konflikterna till politiska, överallt och allestädes lär arbetarna att på grund av deras eget öde inse den obetingade nödvändigheten att störta självhärskardömet och uppfostra dem till framtida hjältar och kämpar i folkupproret.

Väpnat folkuppror – till denna paroll, som så beslutsamt framförts av proletariatets parti, förkroppsligat genom Rysslands Socialdemokratiska Arbetarpartis tredje kongress, leder allt närmare och närmare händelserna själva, den spontana processen av den revolutionära rörelsen, som alltmera vidgas och skärps. Må därför all vacklan och allt tvivel snart försvinna, må envar inse hur absurda, hur ovärdiga alla försök är att i nuvarande tid slingra sig undan den ofrånkomliga uppgiften: det dådkraftiga förberedandet av det väpnade upproret – hur farligt varje fördröjande, hur absolut nödvändigt förenhetligandet och sammanfattandet av de överallt utbrytande delupproren är. Om dessa utbrott förblir isolerade, så är de vanmäktiga. Tsarregeringens organiserade makt kan slå ned de upproriska i tur och ordning, ifall rörelsen spontant-långsamt som hittills sprider sig från den ena staden till den andra, från det ena distriktet till det andra. Sammanslutna kan dessa utbrott däremot förena sig till en så mäktig revolutionär flamma, att ingen makt i världen kan motstå den. Och detta förenande kommer, det kommer på tusen vägar, som vi inte känner till och inte anar. Av dessa enskilda utbrott och sammandrabbningar lär sig folket revolution – för oss gäller det endast att inte bli efter de för ögonblicket aktuella uppgifterna, att ständigt förstå att påvisa det närmast följande högre

stadiet i kampen, att draga nytta av det förflutnas och det närvarandes erfarenheter och anvisningar samt att allt djärvare och i allt större omfattning mana arbetarna och bönderna att storma framåt och alltjämt framåt till folkets fullständiga seger, till fullständigt tillintetgörande av självhärskarbandet, som nu kämpar med den dödsdömdes förtvivlan.

Hur ofta har det inte inom socialdemokratien, och särskilt inom dess intellektuella flygel, funnits personer, som försökt degradera rörelsens uppgifter, som fällt modet och förlorat tron på arbetarklassens revolutionära energi. Än i dag finns det många som tror, att då den demokratiska omstörtningen till sin sociala och ekonomiska karaktär är borgerlig, så bör proletariatet inte sträva efter att spela den ledande rollen i denna, inte på det mest energiska sätt deltaga i den, och inte uppställa avancerade paroller om tsarmaktens störtande och upprättandet av en provisorisk, revolutionär regering. Också dessa efterblivna personer får av händelserna lära sig något bättre. Händelserna bekräftar kampslutsatserna från marxismens revolutionära teori. Den demokratiska revolutionens borgerliga karaktär betyder inte, att den kan vara till nytta endast för bourgeoisin. Tvärtom, den är nyttigast och nödvändigast för proletariatet och bönderna. Händelserna visar allt påtagligare, att endast proletariatet är i stånd att föra en avgörande kamp för fullständig frihet, för republiken, mot bourgeoisins opålitlighet och vankelmod. Proletariatet kan ställa sig i spetsen för det samlade folket därigenom att det drar bönderna över på sin sida – bönderna, som av självhärskardömet inte har någonting annat att vänta än förtryck och våldsåtgärder och av de borgerliga folkvännerna ingenting annat än förräderi och trolöshet. Till följd av sitt klassläge i det moderna samhället kan proletariatet tidigare än alla andra klasser komma till insikt om, att de stora historiska frågorna i sista hand endast kommer att avgöras genom våldet, att friheten inte kan uppnås utan de största offer, att tsarismens väpnade motstånd måste brytas och slås ned med väpnad hand. På annat sätt kan vi inte tillkämpa oss friheten, annars hotas Ryssland av Turkiets öde, ett långsamt, kvalfullt nedåtgående och förfall, kvalfullt särskilt för alla arbetande och utsugna folkmassor. Må bourgeoisin förnedra sig och krypa, må den i sin strävan efter en erbarmlig parodi på frihet schackra och tigga. Proletariatet kommer att taga upp kampen och rycka med sig de genom den nedrigaste och outhärdligaste livegenskap och förnedring marterade bönderna, det kommer att marschera framåt till den fullständiga friheten, vilken endast det beväpnade folket med stöd av den revolutionära makten kan skydda.

Socialdemokratien har inte oöverlagt sänt ut parollen om uppror. Den har ständigt bekämpat den revolutionära frasen och kommer alltjämt att bekämpa den; den kommer att kräva en nykter uppskattning av krafterna och en nykter analys av läget. Socialdemokratien har ända sedan 1902 talat om upprorets förberedande utan att någonsin förväxla detta förberedande med ett meningslöst och konstlat iscensättande av kupper, vilka skulle öda bort våra krafter till ingen nytta. Och först nu, efter den 22 (9) januari, har arbetarpartiet satt upprorsparollen på dagordningen, har det erkänt upprorets nödvändighet och nödvändigheten av uppgiften att rusta för upproret. Självhärskardömet har självt gjort denna paroll till en praktisk paroll för arbetarrörelsen. Självhärskardömet har meddelat den första omfattande massundervisningen i inbördeskrig. Detta krig har börjat och antar allt bredare omfattning, allt mera skärpt form. Vår uppgift är endast att förallmänliga dess lärdomar, att fullständigt klargöra hela den stora innebörden i ordet "inbördeskrig", att vinna praktisk vägledning av de enskilda drabbningarna i detta krig, att organisera krafterna, att omedelbart och genast förbereda allt som är nödvändigt för det verkliga kriget.

Socialdemokratien fruktar inte att se sanningen i ögonen. Den känner bourgeoisins förrädarnatur. Den vet, att friheten inte kommer att skänka arbetarna fred och ro, utan en ny, ännu väldigare kamp, kampen för socialismen, kampen mot de nuvarande borgerliga frihetsvännerna. Men inte desto mindre – och just därför – är friheten ovillkorligen nödvändig för arbetarna, den är nödvändigare för dem än för någon annan. Endast arbetarna är i stånd att

i spetsen för folket kämpa för fullständig frihet, för den demokratiska republiken, och de kommer att kämpa för den på liv och död.

Det är sant, att folket ännu är mycket okunnigt och kuvat, det återstår ännu ett väldigt arbete på att utveckla arbetarnas självmedvetande, för att nu inte tala om bönderna. Men se bara, hur snabbt slaven från i går rätar upp sig, hur frihetens gnista lyser fram till och med i hans halvt slocknade blick. Se på bonderörelsen. Den är splittrad, omedveten, vi känner endast brottstycken av sanningen om dess omfattning och karaktär. Men ett är säkert: den klassmedvetna arbetaren och den till kamp vaknade bonden kommer att finna varandra, så snart de talat ett par ord med varandra, varje ljusstråle kommer att knyta dem fastare samman till kamp för friheten, och då kommer de inte att utlämna *sin* revolution åt den föraktligt fege och egoistiska bourgeoisin och godsägarna – denna demokratiska revolution, som kan skänka jord och frihet, skänka alla i det borgerliga samhället tänkbara lättnader för de arbetandes liv till fortsatt kamp för socialismen. Betrakta det centrala industriområdet. För inte länge sedan tycktes detta område ligga försänkt i djup sömn, för inte länge sedan ansåg man att endast en isolerad, föga betydande fackföreningsrörelse vore möjlig där. Och nu har redan en generalstrejk flammat upp där. Tusentals och hundratusentals arbetare har rest sig och reser sig. Den politiska agitationen utvecklar sig ovanligt snabbt. Arbetarna där står självfallet ännu långt efter det hjältemodiga Polens heroiska proletariat, men tsarregeringen sörjer för deras snabba upplysning, tvingar dem att snabbt ”hinna upp Polen”.

Nej, det allmänna väpnade folkupproret är ingen dröm. Tanken på proletariats och böndernas fullständiga seger i den nuvarande demokratiska revolutionen är ingen fåfäng tanke. Men vilka väldiga perspektiv öppnar inte en sådan seger för det europeiska proletariats, som nu sedan många år på ett konstlat sätt genom militär- och godsägarreaktionen hämmas i sin strävan efter lycka! Den demokratiska revolutionens seger i Ryssland kommer att bli signalen till den socialistiska revolutionens början, till en ny seger för våra bröder, de klassmedvetna proletärerna i alla länder.

Hur ynkligt och eländigt förefaller inte i jämförelse med proletariats mäktiga och hjältemodiga kamp zemstvomännens och Osvobosjdenije-folkets trogna och underdåniga uppträdande vid den berömda audiensen hos Nikolaj II! Komedianerna fick sitt välförtjänta straff. Bläcket, med vilket de skrev sina servila och entusiastiska skildringar om tsarens nådiga ord, hade inte ens hunnit torka, innan den sanna betydelsen av dessa ord visade sig för hela världen i nya dåd. Censuren rasar. Tidningen Russ har förbjudits för att den tryckt en synnerligen anspråklös petition. Polisdiktaturen med Trepov i spetsen blomstrar och frodas. Tsarens ord utläggs officiellt i den meningen, att han utlovat en *rådgivande* församling av folkrepresentanter, medan det uråldriga och ”utvalda” självhärskardömet lämnas oantastat!

Det visar sig att furst Mesjtjerskij i Grasjanin (Medborgaren) hade rätt i sin uppskattning av delegationens mottagande. Nikolaj förstod att donner le change zemstvofolket och liberalerna – skrev han. Nikolaj förstod *att dra dem vid näsan!*

Alldeles riktigt! Zemstvo- och Osvobosjdenije-folkets ledare har dragits vid näsan. Det är rätt åt dem. Det är det välförtjänta straffet för deras lakejaktiga uppträdande, för hemlighållandet av deras verkliga beslut och tankar om författningen, för den skamliga tystnaden till svar på tsarens jesuitiska tal. De schackrade och de schackrar fortfarande, varvid de försöker uppnå en för bourgeoisin ”ofarlig” parodi på friheten. Sjipov schackrar med Bulygin, Trubetskoj schackrar med Sjipov, Petrunkevitz och Roditsjev schackras med Trubetskoj, Struve schackras med Petrunkevitz och Roditsjev. De schackrar och enar sig ”provisoriskt” om zemstvodelegationens rena Sjipov-program. Dessa krämare fick det rätta svaret . . . en spark av militärstöveln.

Skall inte denna skamliga blamage för den ryska borgerliga "liberalismens" ledare bli början till slutet? Skall de, som är i stånd att vara uppriktiga och ärliga *demokrater*, inte ens nu vända ryggen åt detta famösa "konstitutionellt-demokratiska parti" ? Skall de inte begripa, att de hopplöst blamerar sig och förråder revolutionens sak, om de stödjer ett "parti", vars "zemstvofraktion" kryper på magen för självhärskardömet och där "Frihetsförbundet" ligger på magen för zemstvofraktionen ?

Vi hälsar zemstvodelegationens final! Masken har fallit. Bestäm er, herrar storgodsägare och herrar borgare. Bestäm er, herrar bildade och medlemmar av alla möjliga "föreningar". För revolutionen eller för kontrarevolutionen? För eller mot friheten? Den som verkligen vill vara en demokrat, han måste kämpa, måste bryta med dem som kryper på magen och med förrädarna, han måste skapa ett ärligt parti, som har aktning för sig själv och för sin övertygelse, han måste beslutsamt och oåterkalleligt ställa sig på det väpnade upprorets sida. Men den som vill fortsätta med att diplomatisera och hemlighålla sin verkliga mening, med att schackra och krypa, den som fortfarande vill hota med ord, som ingen tror på, den som råkar i hänryckning över att den tillbedda monarken utlovat en adelsmarskalkspost – han måste offentligen brännmärkas med frihetsanhängarnas allmänna förakt.

Ned med de borgerliga förrädarna mot friheten!

Leve det revolutionära proletariatet! Leve det väpnade upproret för den fullständiga friheten, för republiken, för proletariatets och böndernas livsviktiga och aktuella intressen!

Proletarij nr 6, den 3 juli (20 juni) 1905